

Gerard Kramer

Wat is een christen?

WoordStudie

Hand. 11:26; 26:28; 1 Petr. 4:16

Het Nederlandse woord 'christen' is de vertaling van het Griekse woord *christianos*. Dit woord is duidelijk afgeleid van de titel *Christos*, die 'gezelfde' betekent. Het woord 'christen' komt maar drie keer in het Nieuwe Testament voor, en het is de moeite waard die plaatsen langs te gaan.

Handelingen 11:26

De eerste keer is in Handelingen 11:26, waar staat: 'En het gebeurde, dat zij een heel jaar in de gemeente bijeenkwamen en een aanzienlijke menigte leerden en dat de discipelen het eerst in Antiochië christenen werden genoemd'. Christenen, oftewel *christianoï* – dat was een woord waarin hoorbaar was van Wie deze mensen aanhangers waren geworden: van Iemand die Christus werd genoemd. Zo werd door de aanduiding Herodianen duidelijk gemaakt dat dit aanhangers van Herodes waren. Buiten het Nieuwe Testament zijn vergelijkbare aanduidingen te vinden, zoals Marianen, Sullianen, Pompejanen en Caesarianen, voor de aanhangers van resp. Marius, Sulla, Pompejus en Caesar.

De gelovigen in Antiochië hadden een jaar lang onderwijs ontvangen van Barnabas en Paulus. Toch werden deze gelovigen niet bekend als Barnabianen of Paulianen, maar als *christenen*. Het was in hun leven kennelijk voor iedereen duidelijk dat ze geen aanhangers waren geworden van hun leermeesters, maar van Hem die in hun onderwijs centraal stond, d.i. Christus! Wat een verschil met het heidendom: daar had je Platonisten en Epicureeërs, mensen die aanhangers waren van Plato en

Epicurus. Maar leermeesters die onderwijs geven dat tot echt fundamentele levensverandering leidt, prediken niet zichzelf, maar Christus. Zij maken echte discipelen – niet van henzelf, maar van Christus. Zulke discipelen van Christus worden door hun omgeving erkend als mensen die bij Christus horen en Hem willen dienen. Zij worden daarom al eeuwenlang ‘christenen’ genoemd.

Handelingen 26:28

In Handelingen 26:28 zegt Agrippa tegen Paulus: ‘Straks zou u mij nog door uw overreding christen maken’, of ‘overreedt u mij als christen op te treden’. Wanneer zei Agrippa dit? Nadat Paulus zijn bekeringsverhaal had verteld. Paulus was geroepen door Jezus, die hij eerst vervolgdde. Daarna had Paulus, getrouw aan deze roeping, Jezus als de Christus verkondigd, die volgens Mozes en de profeten moest lijden, opstaan uit de doden, en een licht verkondigen zowel aan het volk als aan de volken. Als Paulus vervolgens zegt dat hij weet dat ook Agrippa de profeten gelooft, zegt deze dat Paulus hem kennelijk christen wil maken. Daarmee geeft Agrippa aan dat hij dat zelf nog niet is. Geloven in Jezus Christus en als een volgeling, een discipel van Hem leven – dat is wat een christen doet!

1 Petrus 4:16

Petrus laat in zijn eerste brief horen dat je in de naam van Christus – wij zouden zeggen 'als christen' – smaad kunt lijden en dan toch gelukkig kunt zijn, ‘omdat de Geest van de heerlijkheid en <kracht en> Die van God op u rust’ (1 Petr. 4:14). Even verder schrijft hij: ‘Als hij echter als christen lijdt, laat hij zich niet schamen, maar God verheerlijken in deze naam’. Ik lees ‘deze naam’ als ‘deze betiteling’, en laat het terugslaan op het woord ‘christen’.

Het is dus mogelijk dat een gelovige lijdt als christen: vanwege wat hij van Christus laat zien is hij deze wereld (of: de wereldlijke overheid) niet welgevallig. Maar God wordt door dit lijden verheerlijkt. Iemand die als christen leeft en daardoor lijdt, kan dit slechts in de kracht van de Heilige Geest. Hij hoeft zich voor het lijden niet te schamen, maar laat daarin zelfs iets van de heerlijkheid van God zien!

Het zal niet voor niets zijn dat dit de laatste keer is dat het woord ‘christen’ in het Nieuwe Testament voorkomt. Als christen bekend staan, christen zijn – dat willen we wel, en het is ook geweldig om zo onze Heer Jezus Christus te eren en te dienen. Maar staan we er wel genoeg bij stil dat het ook mogelijk is om als christen te *lijden*? Petrus schrijft dat als we lijden, ons niets vreemds overkomt, maar dat dit iets is

waarover we ons zelfs mogen verblijden. Zijn u en ik al zo ver, dat wij dit zo ervaren? Voor veel christenen in deze wereld is het al lang dagelijkse praktijk.

OudeSporen 2020

